

Laidiens: 29.11.1996., Nr. 206

Ministru kabineta noteikumi Nr. 439

Rīgā 1996.gada 26.novembrī (prot. nr.57, 11.§)

Kuģu aģentu darbības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta
iekārtas likuma 14.panta 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. *kuģis* — jebkurš kuģošanas līdzeklis, izņemot airu laivu, kā arī tiesību un pienākumu kopums, kas piemīt kuģa īpašniekam, kapteinim vai operatoram;

1.2. *Pilnvarotājs* — kuģa īpašnieks, nofraktētājs, kapteinis, operators vai cita par kuģi atbildīga juridiskā vai fiziskā persona;

1.3. *Kuģu aģents* — uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), kas ir saņēmis speciālu atļauju (licenci) kuģu aģentēšanai Latvijas ostās un Pilnvarotāja vārdā un par viņa līdzekļiem kārto kuģa lietas, aprūpē kuģi un veic citas darbības Pilnvarotāja noteiktajā apjomā;

1.4. *trešā persona* — jebkura juridiskā vai fiziskā persona vai uz līguma vai norunas pamata izveidotas minēto personu grupas, ar ko pēc Pilnvarotāja norādījuma sadarbojas vai slēdz līgumus Kuģu aģents;

1.5. *krastaprūpes rēķins* — Kuģu aģenta izdots un kuģa kapteiņa apstiprināts dokuments, kas ietver visas ar kuģa aprūpi saistītās izmaksas, arī kuģa aģentēšanas izdevumus (disbursmenta rēķins).

2. Šie noteikumi nosaka Kuģu aģentu tiesisko statusu, tiesības, pienākumus un darbības pamatprincipus.

3. Tiesiskās attiecības, kas rodas, aģentējot kuģus, nosaka Latvijas Republikai saistoši starptautiskie līgumi, Ministru kabineta 1994.gada 16.augusta noteikumi nr.168 "Latvijas Jūrniecības noteikumi (Jūras kodekss)", šie noteikumi un citi normatīvie akti.

4. Ja Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos noteikts citādi nekā šajos noteikumos, piemēro starptautisko līgumu normas.

5. Lai iegūtu tiesības kuģu aģentēšanai Latvijas ostās, Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētam uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai) jāsaņem speciāla atļauja (licence) kuģu aģentēšanai Latvijas ostās.

6. Speciālu atļauju (licenci) kuģu aģentēšanai Latvijas ostās izsniedz Satiksmes ministrijas Jūrniecības departaments, pamatojoties uz Latvijas kuģu brokeru un aģentu nacionālās asociācijas (turpmāk tekstā —

“Asociācija”) ieteikumu, kurā jānorāda, ka vismaz divi attiecīgā uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) darbinieki atbilst šo noteikumu 7.1.apakšpunktā noteiktajām prasībām.

7. Lai saņemtu speciālu atļauju (licenci) kuģu aģentēšanai Latvijas ostās, uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai) jāatbilst šādām prasībām:

7.1. vismaz divi tā darbinieki:

7.1.1. divus gadus nostrādājuši atbildīgā amatā pie kvalificēta Kuģu aģenta, kas darbojas kādā no Latvijas ostām un ir noslēdzis līgumu ar attiecīgo ostas pārvaldi;

7.1.2. saņēmuši pozitīvu atsauksmi no diviem Latvijas Kuģu aģentiem ar labu reputāciju;

7.1.3. nokārtojuši Asociācijā attiecīgu eksāmenu atbilstoši Asociācijas izstrādātai un ar Satiksmes ministrijas Jūrniecības departamentu saskaņotai kārtībai un programmai;

7.2. uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība) ir finansiāli drošs:

7.2.1. tā statūtu kapitāls ir lielāks par 5000 latu, finansu resursi atbilst veicamajiem darījumiem (aplūcināms ar auditoru vai kredītiestāžu izsniegtām izziņām), kā arī ir veikti visi maksājumi valsts budžetā (aplūcināms ar attiecīgu institūciju izsniegtām izziņām);

7.2.2. uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība) ir noslēdzis Kuģu aģenta profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu.

II. Kuģu aģenta norīkojums un kuģu aģentēšanas līgums

8. Kuģu aģentam jāsaņem no Pilnvarotāja Kuģu aģenta norīkojums (turpmāk tekstā — “norīkojums”), kurā ir norādīts, ka Kuģu aģents ir tiesīgs rīkoties Pilnvarotāja vārdā, kārtējot visas kuģa lietas, vai jānoslēdz ar Pilnvarotāju kuģu aģentēšanas līgums.

9. Pilnvarotājs var nosūtīt norīkojumu Kuģu aģentam, izmantojot elektroniskos sazināšanās līdzekļus (piemēram, telekss un telefakss). Norīkojums stājas spēkā, ja Kuģu aģents ne vēlāk kā astoņu stundu laikā pēc tā nosūtīšanas paziņo Pilnvarotājam, ka piekrīt aģentēt kuģi.

10. Ja kuģa īpašnieka un nofraktētāja līgumā noteikts, ka Kuģu aģentu norīkos nofraktētājs, par Pilnvarotāju uzskatāms gan kuģa īpašnieks, gan kuģa nofraktētājs.

11. Kuģu aģentēšanas līgumā Pilnvarotājs var noteikt šajos noteikumos neminētus Kuģu aģenta pienākumus.

12. Lai Pilnvarotāja īpašumā esošie vai nofraktētie kuģi varētu saņemt Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētos atvieglojumus, Kuģu aģents var rīkoties Pilnvarotāja vārdā tikai tad, ja noslēgts kuģu aģentēšanas līgums.

13. Ja, pamatojoties uz kuģu aģentēšanas līgumu, Kuģu aģents slēdz līgumus ar trešajām personām un rīkojas savā vārdā, nenorādot Pilnvarotāju, vai atsaucas uz Pilnvarotāju, nenosaucot viņa vārdu, uz Kuģu aģentu neattiecas tie atvieglojumi, kurus saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir tiesīgs izmantot Pilnvarotājs.

14. Ja, pamatojoties uz norīkojumu vai kuģu aģentēšanas līgumu (turpmāk tekstā — “vienošanās ar Pilnvarotāju”), Kuģu aģents slēdz līgumus ar trešajām personām un rīkojas kā konkrēta Pilnvarotāja pārstāvis, uz Kuģu aģentu attiecas tās pašas tiesības, kādas ir Pilnvarotājam.

15. Kuģu aģenta pienākums ir celt prasību pret trešo personu, ja zaudējumi radušies tās darbības vai bezdarbības rezultātā. Kuģu aģentam par minētajiem gadījumiem nekavējoties jāinformē Pilnvarotājs un jākonsultējas ar to par

pasākumiem, kas jāveic, lai nodrošinātu Pilnvarotāja tiesības saņemt kompensāciju no personas, kas radījusi zaudējumus vai kura ir atbildīga par tiem.

16. Ja vienošanās ar Pilnvarotāju darbības laikā pazeminās Pilnvarotāja maksātspēja vai tas bankrotē, Pilnvarotājs ir atbildīgs par visu kuģa izdevumu segšanu.

17. Ja vienošanās ar Pilnvarotāju darbība tiek pārtraukta tādu iemeslu dēļ, kurus Kuģu aģents nespēj kontrolēt vai novērst, Pilnvarotājam jāsamaksā kuģu aģentēšanas maksa un jāatlīdzina Kuģu aģentam papildu izdevumi, kas tam radušies, pildot vienošanos ar Pilnvarotāju.

18. Ja Kuģu aģents veic tā kompetencē neietilpstošus pienākumus (piemēram, kravu ekspedēšana, nokraušana, uzkraušana, stāpeļšana, šķirošana, marķēšana, uzglabāšana noliktavās), piemēro attiecīgo uzņēmējdarbību reglamentējošos noteikumus un Kuģu aģents iegūst attiecīgajos noteikumos noteiktās tiesības un pienākumus.

19. Izdevumus, kas Kuģu aģentam radušies vai var rasties, veicot naudas pārvedumu Pilnvarotājam vai tā vārdā, sedz Pilnvarotājs.

20. Par sakaru traucējumiem vai nosūtītās informācijas izkropļojumiem ir atbildīgs Pilnvarotājs. Kuģu aģents nav atbildīgs par pārpratumiem, kas radušies svešvalodu (izņemot krievu un angļu valodu) lietošanas dēļ. Ja Kuģu aģentam rodas šaubas par Pilnvarotāja sniegtās informācijas saturu, jāpieprasa Pilnvarotājam papildu skaidrojums.

21. Trešās personas nedrīkst pieprasīt, lai Kuģu aģents galvo Pilnvarotāja vārdā, ja vienošanās ar Pilnvarotāju nav noteikts citādi.

22. Ja Pilnvarotājs uzdod Kuģu aģentam galvot, Kuģu aģentam no Pilnvarotāja pienākas komisijas maksa no pilnas galvojuma summas. Komisijas maksa minētajā gadījumā tiek noteikta atbilstoši Latvijas Republikas komercbanku noteiktajai komisijas maksai par attiecīgā veida pakalpojumiem.

23. Kuģu aģents nav atbildīgs par Pilnvarotāja, kuģa vai kravas apdrošināšanas saistībām.

III. Kuģu aģenta tiesības

24. Kuģu aģentam ir tiesības:

24.1. saņemt no Pilnvarotāja kuģu aģentēšanas maksu saskaņā ar vienošanos ar Pilnvarotāju un atbilstoši attiecīgās ostas pārvaldes apstiprinātajiem tarifiem, kas saskaņoti ar Asociācijas izstrādāto Kuģu aģentēšanas maksas skalu;

24.2. saņemt no Pilnvarotāja atlīdzību par papildu izdevumiem, kas Kuģu aģentam radušies, pildot vienošanos ar Pilnvarotāju;

24.3. saņemt no Pilnvarotāja avansu savlaicīgai maksājumu veikšanai.

25. Kuģu aģents ir tiesīgs savlaicīgi saņemt no trešajām personām to sniegto pakalpojumu izcenojumus un rēķinus par veiktajiem pakalpojumiem, kā arī attiecīgu informāciju.

26. Kuģu aģents var aizturēt visus tā rīcībā esošos Pilnvarotāja naudas līdzekļus, kravu vai citu lietu, lai segtu kuģu aģentēšanas maksu un izdevumus, kas tam radušies, izpildot kuģu aģentēšanas līgumu. Kuģu aģents ir tiesīgs rīkoties ar minētajiem naudas līdzekļiem, kravu vai citu lietu saskaņā ar šo noteikumu 27.punktu, ja tas noteikts kuģu aģentēšanas līgumā.

27. Ja Pilnvarotājs nav apmierinājis Kuģu aģenta pretenziju par parādu samaksu kuģu aģentēšanas līgumā noteiktajā laikā, Kuģu aģents ir tiesīgs to segt no Pilnvarotāja naudas līdzekļiem, kas aizturēti saskaņā ar šo noteikumu 26.punktu. Ja aizturētā naudas summa nav pietiekama vai tās vispār nav, Kuģu aģents ir tiesīgs bez